



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 594/2025
11.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужилаца: 1. „КООПИНВЕСТ“ АД Београд у стечају, чији је пуномоћник Игор Ивановић, адвокат из ... и 2. Стечајна маса ГП РАД ДП Београд, чији је пуномоћник Бранислав Поповац, адвокат из ..., против туженог, Стечајна маса ГП ГЕМАКС ДОО Београд, чији је пуномоћник Радован Грујичић, адвокат из ..., ради накнаде штете и стицања без основа, одлучујући о ревизијама тужилаца изјављеним против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1421/25 од 05.06.2025. године, у седници одржаној дана 11.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужилаца изјављене против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1421/25 од 05.06.2025. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 1421/25 од 05.06.2025. године, потврђена је пресуда Привредног суда у Београду П 5576/18 од 26.12.2024. године, у ставовима V, VII, VIII и IX изреке.

Пресудом Привредног суда у Београду П 5576/18 од 26.12.2024. године у ставу првом изреке одбијен је предлог за прекид поступка, а у ставу другом дозвољено је објективно преиначење тужбе на страни туженог, а ставом три одбијено је учешће умешача брокерско-дилерског друштва ТРЕЗОРО БРОКЕР АД. Ставом четири првостепене одлуке делимично је усвојен тужбени захтев и утврђено потраживање тужиоца првог реда према туженом у износу од 30.081.061,66 динара са законском затезном каматом од 06.03.2006. године до 06.04.2017. године у износу од 50.408.007,77 динара. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца првог реда да се утврди потраживање према туженом у износу од 230.015.303,39 динара са законском затезном каматом од 06.03.2006. године до 06.04.2017. године у износу од 385.423.182,12 динара, док је ставом шест делимично усвојен тужбени захтев тужиоца другог реда и утврђено потраживање тужиоца другог реда према туженом од

30.081.061,66 динара са законском затезном каматом од 06.03.2006. године до 06.04.2017. године у износу од 50.408.007,77 динара. Ставом седам првостепене одлуке одбијен је тужбени захтев тужиоца другог реда да се утврди потраживање према туженом у износу од 230.015.303,39 динара са законском затезном каматом од 06.03.2006. године до 06.04.2017. године у износу од 385.360.100,14 динара. Ставом осам обавезан је тужилац првог реда да туженом плати трошкове парничног поступка у износу од 2.698.783,00 динара, а ставом девет обавезан је тужилац другог реда да туженом плати трошкове парничног поступка у износу од 2.641.477,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоцу су благовремено изјавили ревизије због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени Гласник РС“ бр. 71/11...10/23) и утврдио да ревизија тужилаца није основана. У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Других битних повреда одредаба парничног поступка који могу представљати ревизијски разлог нема.

Предмет тужбеног захтева је утврђење оспореног потраживања тужилаца у поступку стечаја туженог на име стварне штете – умањења вредности имовине у вредности фабрике за изградњу и монтажу фабрике за израду бетонских цеви пренапумпаног бетона, са образложењем да је тужени употребом дела опреме те фабрике (челичне конструкције, конструктивних елемената, кровне решетке, стубова, кранске стазе и др.опреме) нарушио јединствену и функционалну вредност фабрике као целине која без отуђеног дела опреме нема вредност и на име неосновано стечене користи, грађевинских радова – темеља објекта који је без основа искористио тужени при изградњи властите хале за префабриканте.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су оснивачи предузећа за производњу водоводних цеви од пренапрегнутог бетона „КООПРАД“ ДОО по уговору закљученом 25.12.1990. године, са уделима од 50%, које предузеће није регистровано. Предметним уговором тужиоци су се обавезали да ће о свом трошку увести из Италије комплетну опрему за фабрику по систему и технологији „CASAGRANDE“, да ће опрему на одговарајућој локацији монтирати и предати новооснованом предузећу до 30.06.1991. године. Споразумом потписаним од стране тужиоца првог реда дана 24.07.1992. године и другог реда дана 03.03.1992. године тужиоци су регулисали међусобни однос, расподелу обавеза поводом координирања, финансирања и допреме фабрике за ПАБ-ЦЕВИ по систему “CASAGRANDE” из Италије. Тужилац првог реда је примио робу дана 30.09.1992. године по специфицираној декларацији.

Предузеће „КООПРАД“ ДОО никада није регистровано, али су се радови на изградњи фабрике одвијали у периоду од 20.04.1992. године до 25.07.1997. године, са прекидима. Радови су се одвијали на катастарској парцели бр. 94/5 КО Земун, коју је тужилац другог реда отуђио између осталог и туженом по купопродајном уговору од 14.11.2005. године којим је продато више објеката који су се налазили на наведеној парцели. Објекти су записнички предати туженом дана 15.11.2025. године уз констатацију да је на парцели остала опрема за изградњу фабрике, коју ће тужени чувати до доношења одлуке о даљем статусу фабрике, у договору са тужиоцем. Радове

на изградњи фабрике наставио је тужени дана 06.03.2006. године на постојећим темељима, без обавештавања тужилаца о радовима и део опреме и челичне конструкције је употребио.

Опрема допремљена дана 30.09.1992. године на локацији у Земуну катастарска парцела 94/5 КО Земун допремљена је у укупно 11 цистерни. Започети су припремни радови, али фабрика није изграђена. Од припремних радова постављени су каблови и разводне табле, бетонске плоче за путну конструкцију, земљани, бетонски и армирано-бетонски радови у оквиру којих и бетонирање темеља. У тој фази изградње фабрика је остала све до 2004. године када су тужиоци већ били друштва у стечају.

Нижестепени судови су, након извођења више доказа вештачењем, утврдили да је опрема која је туженом остављена на чување пропала, да као таква са опремом коју је тужени употребио без овлашћења не представља функционалну целину, због чега налазе да употребом дела опреме-челичне конструкције за тужиоце није настала штета у вредности целокупне опреме увезене за потребе фабрике за производњу ПАБ-ЦЕВИ. Употребом тог дела опреме тужиоци су неосновано осиромашени у вредности те опреме, али не и за вредност преко тог износа до вредности целокупне опреме на дан када је иста предата туженом, јер одговорност и штету по том основу нису доказали.

Према оцени Врховног суда нижестепени судови су правилно применили материјално право и то одредбе члана 15, 185. и 189. Закона о облигациони односима када су тужбени захтев тужилаца за накнаду штете у вредности набављене опреме као функционалне целине одбили као неоснован.

Правилно нижестепени судови утврђују да иако је опрема за фабрику допремљена од продавца 30.09.1992. године, фабрика никада није изграђена, катастарска парцела на којој су започети темељи је продата 14.11.2005. године, радови су се са прекидима одвијали до 1997. године. Утврђено је 2006. године, 13 година након што је опрема допремљена, да је на лицу места затечена опрема за израду бетонских цеви од пренапрегнутног бетона која је још увек смештена у 11 закључаних контејнера, да је тужени исту преузео у виђеном стању уз обавезу чувања од било каквог отуђења, до коначне одлуке о статусу фабрике. Правилан је закључак нижестепених судова да се не ради о уговору о складиштењу између туженог и тужилаца, обзиром да је тужени само чувао опрему без накнаде из разлога што је имао организовану службу физичког обезбеђења на тој локацији. Како није имао својство складиштара то није ни био у обавези да предузима мере ради њеног очувања у одређеном стању. Затечено стање опреме на наведеној локацији и чињеница да је 11 контејнера још увек закључано и у лошем стању, да је опрема девастирана и да је трошак одношења већи од вредности опреме, указује на однос тужилаца према истој током времена. Такође, приликом предаје опреме 1992. године није вршен попис опреме нити је записнички сачињена спецификација опреме коју тужени преузима, тако да се, што нижестепени судови правилно закључују, не може утврдити која је опрема по спецификацији предата туженом на чување у односу на затечену, која је иначе у лошем стању. Самим тим, неосновано је истицање тужилаца у ревизији да је опрема у моменту одузимања дела опреме, 2006. године од стране туженог била функционална целина. Неспорно, да је опрема према пројекцији из 1992. године и декларацији произвођача код увоза, као таква увезена, што су вештачи Градског завода за вештачење констатовали пре него што су изашли на лице места и утврдили стање опреме. Међутим, та констатација је заснована само на увозној документацији па у

недостатку доказа која је конкретно опрема предата туженом на чување, без записника о примопредаји, не може после 13 година неадекватног складиштења бити параметар за оцену да је део опреме које је тужени употребио са делом опреме на парцели у моменту када је део опреме употребљен, представљао функционалну целину. То посебно, што налазе и нижестепени судови, у случају када је комисија судских вештака, након усаглашавња налаза, утврдила да такве везе није било и да тужени коришћењем дела опреме, због природе истог, није угрозио целину опреме, тим пре што опрема није ни идентификована. Стога, правилно закључују нижестепени судови да тужиоци нису доказали да је радњом туженог-уградњом дела опреме без сагласности тужилаца, разбијена функционална целина опреме и тужиоцима нанета штета у висини вредности опреме као целине. Неосновани су ревизијски наводи да стање опреме треба утврдити на дан када је 2006. године тужени употребио део челичне конструкције, а управо из разлога које је навео другостепени суд, а то је да тужиоци нису доставили доказе да је туженом предата функционална целина и да је употребом дела опреме остатак изгубио вредност. То посебно када се има у виду да је опрема преузета без записника, у закључаним контејнерима (који су откључани приликом вештачења у овом поступку), без спецификације елемената опреме и констатације исправности истих, као и њихове функционалности и без преузимања обавезе складиштења од стране туженог. Тиме се искључује и одговорност туженог за стање исправности опреме током чувања исте од отуђења.

Правилан је закључак нижестепених судова да тужени пропадање опреме није могао спречити, нити је због узимања дела опреме за себе дошло до пропадања опреме тужилаца која није могла бити ни идентификована. Тужени је опрему преузео у виђеном стању закључану у 11 контејнера, монтажних барака и на простору предвиђеном за изградњу хале да је чува искључиво од отуђења.

Тужени је ову обавезу испунио, осим у делу опреме коју је присвојио и у том делу је обавезан да тужиоцима плати одговорајућу накнаду.

Чланом 154. Закона о облигационим односима је прописано ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. У конкретном случају током поступка није доказано да су радњама туженог тужиоци претрпели штету, односно да је одузимањем дела опреме 2006. године тужени нарушио функционалну целину фабрике за производњу ПАБ-ЦЕВИ.

С обзиром на горе наведено, Врховни суд је применом члана 414. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

Одлуку о трошковима поступка суд је донео применом члана 154. ЗПП.

**Председник већа - судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић